

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 769/2016-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 27. októbra 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED], [REDACTED] zastúpených Advokátskou kanceláriou AS legal s. r. o., Hlučínska 1, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Milan Šulva, vo veci namietaného porušenia ich základných práv podľa čl. 17 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2, čl. 49 a čl. 50 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 8 ods. 1 a 2, čl. 36 ods. 1, čl. 37 ods. 3, čl. 38 ods. 2, čl. 39 a čl. 40 ods. 2 a 3 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1, 2 a 3 písm. a), b), c) a d) a čl. 7 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 To 6/2015 z 28. apríla 2015 a rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku sp. zn. PK-2 T/46/2013 z 3. decembra 2014, ako aj postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. augusta 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] (spolu ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietajú porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2, čl. 49 a čl. 50 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 8 ods. 1 a 2, čl. 36 ods. 1, čl. 37 ods. 3, čl. 38 ods. 2, čl. 39 a čl. 40 ods. 2 a 3 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práv podľa čl. 6 ods. ods. 1, 2 a 3 písm. a), b), c) a d) a čl. 7 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 To 6/2015 z 28. apríla 2015 (ďalej aj „napadnutý rozsudok najvyššieho súdu“), ako aj rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku (ďalej len „špecializovaný súd“) sp. zn. PK-2 T/46/2013 z 3. decembra 2014 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie špecializovaného súdu“), ako aj postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovatelia boli rozsudkom špecializovaného súdu sp. zn. PK-2T/46/2013 z 3. decembra 2014 uznaní za vinných zo zločinu podplácania formou spolupáchateľstva podľa § 20 k § 333 ods. 1, 2 písm. b) a ods. 3 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“), za čo bol sťažovateľovi [REDAKOVANÉ] uložený trest odňatia slobody na sedem rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia a sťažovateľovi [REDAKOVANÉ] trest odňatia slobody na šesť rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Najvyšší súd na základe odvolania prokurátora zrušil prvostupňové rozhodnutie špecializovaného súdu a rozsudkom sp. zn. 2 To 6/2015 z 28. apríla 2015 uznal sťažovateľov za vinných zo zločinu podplácania formou spolupáchateľstva podľa § 20 k § 333 ods. 1, 2 písm. b) a ods. 3 Trestného zákona (oproti prvostupňovému rozsudku uznal vinu aj za odovzdanie úplatku v hotovosti v sume

10 000 € [REDACTED] koncom mesiaca február 2013 v jej byte [REDACTED],
pozn.), sťažovateľovi [REDACTED] uložil trest odňatia slobody na sedem rokov
so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia a sťažovateľovi
[REDACTED] trest odňatia slobody na šesť rokov so zaradením do ústavu na
výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Odvolania sťažovateľov najvyšší súd
zamietol.

Zo zistení ústavného súdu vyplynulo, že sťažovatelia, zastúpení advokátom
[REDACTED], [REDACTED],
[REDACTED], sťažnosťou doručenou 24. augusta 2015 už namietali porušenie
svojich základných práv a slobôd podľa ústavy a práv podľa dohovoru postupom
najvyššieho súdu v identickom konaní (sp. zn. 2 To 6/2015) a jeho rozsudkom z 28. apríla
2015 (nesprávne označeným ako uznesenie, pozn.). Konanie o predchádzajúcej sťažnosti
sťažovateľov bolo vedené pod sp. zn. I. ÚS 558/2015 a ústavný súd o nej rozhodol
uznesením z 9. decembra 2015 tak, že ju podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona
Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu
Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších
predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odmietol ako neprípustnú.

V tomto konaní posudzovanej sťažnosti sťažovatelia formulujú viacero námietok
proti napadnutým rozsudkom špecializovaného súdu a najvyššieho súdu, z ktorých sú
niektoré identické s námietkami uplatnenými v predchádzajúcej sťažnosti vedenej ústavným
súdom pod sp. zn. I. ÚS 558/2015 (ide najmä o námietku o nezákonne získanom dôkaze
a z neho plynúcich „otrávených plodoch“). Zároveň sú v sťažnosti obsiahnuté aj námietky,
ktoré v predchádzajúcej sťažnosti neboli obsiahnuté.

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sťažovatelia navrhujú, aby ústavný
súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

*„1. Postupom a rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky
v konaní vedenom pod sp. zn. 2 To 6/2015 zo dňa 28. 4. 2015 a v konaní vedenom pod
sp. zn. PK – 2 T/46/2013 zo dňa 3. 13. 2014, vrátane predsúdneho konania, Najvyšší súd*

Slovenskej republiky, Špecializovaný trestný súd so sídlom v Pezinku a orgány činné v trestnom konaní porušil základné práva sťažovateľov zaručené v čl. 17 ods. 1, 2, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2, čl. 49, čl. 50 ods. 2, 3 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj v čl. 6 ods. 1, 2, 3 a), b), c), d) a čl. 7 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako v čl. 8 ods. 1, 2, čl. 36 ods. 1, čl. 37 ods. 3, čl. 38 ods. 2, čl. 39, čl. 40 ods. 2, 3 ústavného zákona č. 23/1991 Zb. Listiny základných práv a slobôd.

2. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 To 6/2015 zo dňa 28. 4. 2015 a rozsudok Špecializovaného trestného súdu so sídlom v Pezinku, sp. zn. PK – 2 T/46/2013 zo dňa 3. 12. 2014 zrušuje a prikazuje sťažovateľov neodkladne prepustiť na slobodu.

3. Sťažovateľom priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 50.000 Eur každému, ktoré sú Najvyšší súd Slovenskej republiky a Špecializovaný trestný súd so sídlom v Pezinku spoločne a nerozdielne povinní zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľov do pätnástich dní od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky a Špecializovaný trestný súd so sídlom v Pezinku sú spoločne a nerozdielne povinní zaplatiť náhradu trov konania sťažovateľov na účet ich právneho zástupcu do pätnástich dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak sa týka vecí, o ktorej Ústavný súd už rozhodol, okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené.

II.1 K namietanému porušeniu sťažovateľmi označených základných práv a slobôd podľa ústavy a listiny a práv podľa dohovoru rozsudkom špecializovaného trestného súdu v konaní sp. zn. PK-2 T/46/2013 z 3. decembra 2014 a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a uplatní sa až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Sťažovatelia mohli podať proti napadnutému rozsudku špecializovaného súdu a postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu, odvolanie (čo aj využili), o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť najvyšší súd. Právomoc najvyššieho súdu rozhodnúť o odvolaní sťažovateľov v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

II.2 K namietanému porušeniu sťažovateľmi označených základných práv a slobôd podľa ústavy a listiny a práv podľa dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 2 To 6/2015 z 28. apríla 2015 a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu

Z už uvedeného vyplýva, že ústavný súd už v konaní vedenom pod sp. zn. I. ÚS 558/2015 rozhodoval o predchádzajúcej sťažnosti sťažovateľov, ktorou namietali porušenie svojich základných práv a slobôd podľa ústavy a listiny a práv podľa dohovoru identickým napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu. Ústavný súd o predchádzajúcej sťažnosti sťažovateľov rozhodol uznesením sp. zn. I. ÚS 558/2015 z 9. decembra 2015 tak, že ju odmietol ako neprípustnú. V odôvodnení označeného uznesenia ústavný súd okrem iného uviedol, že „V danom prípade podľa názoru ústavného súdu sťažovatelia nevyčerpali všetky prostriedky, ktoré im zákon na ochranu ich základných práv a slobôd v systéme všeobecných súdov účinne poskytuje, keďže proti

napadnutému rozhodnutiu najvyššieho súdu z dôvodov prezentovaných v podanej ústavnej sťažnosti (pozri bod 3, pozn.) môžu podať dovolanie podľa § 371 ods. 1 písm. c), g) a i) Trestného poriadku v nadväznosti na § 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku, ktorým týmto mimoriadnym opravným prostriedkom podľa § 370 ods. 1 Trestného poriadku ako účinným prostriedkom nápravy disponujú, v lehote troch rokov od doručenia nimi napádaného rozhodnutia najvyššieho súdu.“.

Ústavou daná právomoc neumožňuje ústavnému súdu nahrádzať rozhodovaciu činnosť (právomoc) všeobecných súdov, ak je táto založená zákonom alebo na základe zákona, t. j. v danom prípade na základe uplatnenia postupu podľa § 371 ods. 1 písm. c), g) a i) Trestného poriadku. Ústavný súd môže uplatniť svoju právomoc podľa čl. 127 ods. 1 ústavy na konanie až vtedy, ak v danom prípade fyzická osoba nemala inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv. Ústava ani zákon o ústavnom súde nepripúšťajú, aby si sťažovateľ ako účastník konania zvolil, ktorý zo súdnych orgánov (ústavný súd alebo všeobecný súd) mu poskytne ochranu základných práv a slobôd, ktorých porušenie namieta. Naopak, z čl. 127 ods. 1 ústavy možno vyvodiť, že priamo ústava jednoznačne požaduje, aby sťažovateľ ešte pred podaním sťažnosti ústavnému súdu vyčerpал všetky jemu dostupné a účinné právne prostriedky nápravy. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavný súd nie je oprávnený poskytovať ochranu ústavnosti vo veciach, v ktorých sa sťažovateľ mohol domôcť ochrany v konaní pred všeobecným súdom vlastnými, dovolenými a v okolnostiach veci Trestným poriadkom ustanovenými procesnými úkonmi (m. m. I. ÚS 161/02, I. ÚS 79/07).

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že sťažovatelia napriek „poučeniu“ obsiahnutému v citovanej časti uznesenia ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 558/2015 z 9. decembra 2015 dosiaľ nepodali voči napadnutému rozsudku najvyššieho súdu dovolanie podľa § 368 a nasl. Trestného poriadku.

Podľa § 370 ods. 1 druhej vety Trestného poriadku ak sa dovolanie podáva v prospech obvineného, možno ho podať do troch rokov od doručenia rozhodnutia

obvinenému; ak sa rozhodnutie doručuje obvinenému aj jeho obhajcovi alebo zákonnému zástupcovi, plyní lehota od toho doručenia, ktoré bolo vykonané najneskôr.

Z uvedeného zjavne vyplýva, že o časti sťažnosti smerujúcej proti napadnutému rozsudku najvyššieho súdu a postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu (vec vedená najvyšším súdom pod sp. zn. 2 To 6/2015, pozn.), už ústavný súd rozhodol v inom konaní (I. ÚS 558/2015), čo zakladá dôvod na odmietnutie tejto časti sťažnosti ako neprípustnej podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde.

Podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol, okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené.

Na závere o neprípustnosti časti sťažnosti smerujúcej proti napadnutému rozsudku najvyššieho súdu nič nemení skutočnosť, že ústavný súd sa námietkami sťažovateľov smerujúcimi proti napadnutému rozsudku najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. I. ÚS 558/2015 meritórne nezaoberal. Sťažnosť bola totiž odmietnutá pre nesplnenie podmienok konania spočívajúcich v tom, že sťažovatelia nevyčerпали všetky opravné prostriedky (riadne i mimoriadne), ktoré im zákon podľa názoru ústavného súdu účinne poskytuje, pričom tento nedostatok naďalej pretrváva aj v čase predbežného prerokovania tejto sťažnosti, keďže sťažovatelia dosiaľ proti napadnutému rozhodnutiu najvyššieho súdu dovolanie nepodali.

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní túto časť sťažnosti odmietol ako neprípustnú podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde.

Na rámec tohto rozhodnutia ústavný súd poznamenáva, že sťažovatelia stále majú vzhľadom na lehotu vyplývajúcu z § 370 ods. 1 druhej vety Trestného poriadku možnosť podať proti napadnutému rozsudku najvyššieho súdu a postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu, dovolanie. V súlade s názorom prezentovaným vo veci sp. zn. I. ÚS 558/2015 totiž

ústavný súd naďalej zastáva názor, že vzhľadom na obsah námietok formulovaných sťažovateľmi možno proti napadnutému rozsudku najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu podať dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c), g) a i) Trestného poriadku.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. októbra 2016